

Metaforiski medicīnas termini sengrieķu un latviešu valodā

Ieva Fībīga

Rīgas Stradiņa universitāte, Valodu centrs, Latvija

Ievads. Promocijas darbā “Metaforisku terminu attīstība sengrieķu medicīnas tekstos” pētījuma pamats ir tādu metaforisku medicīnas terminu glosārijs, kuri “darbojas” arī mūsdienu medicīnas terminoloģijā.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis ir salīdzināt metaforisku medicīnas terminu funkcionēšanu sengrieķu un latviešu valodā. Mērķa sasniegšanai tika izmantots gan hipokrātiskais (*Corpus Hippocraticum*), gan galēniskais korpuss (*Corpus Galenicum*), kas tapis sengrieķu valodā. No korpusem atlasītie metaforiskie termini tika skatīti medicīnas terminoloģijas vārdnīcās latviešu valodā. Abās valodās tiek salīdzināta pārnestā nozīme – vai metafora darbojas, vai tā ir izmaiņā vai zudusi, vai mainījusies termina vārdšķira – u. c. lingvistiski aspekti, kas var tikt salīdzināti. Pētījumā izmantota deskriptīvā metode.

Rezultāti. Pētījuma rezultāti sniedz pārskatu par tiem medicīnas terminiem, kas “darbojas” mūsdienās un kuru pamatā ir metafora jeb pārnesta nozīme. Šīs pārnestās nozīmes skaidrošana un norādīšana uz termina tiešo un sākotnējo nozīmi sengrieķu valodā palīdz mūsdienu medicīnas terminus gan izprast, gan apgūt.

Secinājumi. Metaforiskā domāšana kognitīvajās spējās darbojas kā rīks, kas palīdz vieglāk mācīties jauno. Tas attiecas arī uz medicīnas terminiem, kas dažkārt šķiet kā pilnīgi sveša valoda. Metaforisko terminu skaidrošana un “tulkošana” padara šo svešo valodu izprotamu, loģisku un arī vienkāršu.